

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Polednové a soudců JUDr. Jany Šalomounové a Mgr. Martina Šebka ve věci žalobce **statutární město Brno**, se sídlem Brno, Dominikánské náměstí 196/1, PSČ 601 67, IČ 44992785, zastoupeného Mgr. Tomášem Rašovským, advokátem se sídlem Brno, Kotlářská 989/51a, PSČ 602 00, proti žalovanému **R [REDAKCE] G [REDAKCE] A [REDAKCE]**, nar. [REDAKCE], bytem v [REDAKCE], [REDAKCE], PSČ [REDAKCE], **o 1.004,29 Kč s příslušenstvím**, o odvolání žalobce proti usnesení Okresního soudu v Chebu ze dne 22. 8. 2017, č. j. 10 C 239/2017-12,

takto:

Usnesení soudu I. stupně se z r u š u j e a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění

Okresní soud v Chebu usnesením ze dne 22. 8. 2017, č. j. 10 C 239/2017-12, ustanovil žalovanému **R [REDAKCE] G [REDAKCE] A [REDAKCE]**, nar. [REDAKCE], podle § 29 odst. 3 a odst. 4 o.s.ř. z důvodu neznámého pobytu opatrovníka Mgr. Libora Duška, advokáta se sídlem Cheb, K Nemocnici 2375/2a. Toto své rozhodnutí odůvodnil soud I. stupně tím, že žalovaný je neznámého pobytu, neboť se mu nepodařilo doručit soudní zásilku na adresu [REDAKCE], [REDAKCE], a jeho současnou adresu se nepodařilo zjistit z registru obyvatel ani z evidence cizinců, kdy jeho poslední pobyt byl platný do 30. 11. 2013, přičemž žalovaný současně není ani ve vazbě ani ve výkonu trestu odnětí svobody. Opatrovníkem žalovaného pak dle ust. § 29 odst. 3 a odst. 4 o.s.ř. ustanovil advokáta, který bude řádně a odpovědně hájit jeho procesní zájmy.

Proti tomuto usnesení podal si žalobce včasné odvolání, neboť dle jeho přesvědčení napadené usnesení spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Dle názoru žalobce soud I. stupně nesprávně uzavřel, že žalovaný je neznámého pobytu. Naopak dle znalosti žalobce se žalovaný na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], vyskytuje, přebírá si zde poštu, a tudíž nemůže být neznámého pobytu. V té souvislosti žalobce poukázal na to, že na tuto adresu žalovanému zaslal prostřednictvím společnosti Brněnské komunikace, a.s., dne 3. 8. 2016 předžalobní výzvu, kterou si žalovaný osobně převzal. Stejně tak si musel osobně převzít i druhou předžalobní výzvu ze dne 10. 11. 2016 zaslou mu dne 10. 11. 2016, jelikož se žalobci nevrátila. Nadto dne 2. 12. 2016 obdržel zástupce žalobce vyjádření žalovaného ke druhé předžalobní výzvě, kdy na obálce tohoto vyjádření žalovaný uvedl jako svoji kontaktní adresu opět adresu [REDAKCE], [REDAKCE]. Na vyjádření žalobce z 5. 12. 2016

žalovaný dále reagoval telefonicky a dohodl se s žalobcem na uhrazení dluhu a za tím účelem napsal žalovaný žalobci e-mail z 21. 12. 2016 a část dluhu dne 3. 1. 2017 ve výši 1.000,- Kč uhradil. Adresu [REDAKCE], [REDAKCE], uvedl žalovaný rovněž v kupní smlouvě. Dle názoru žalobce tedy z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalovaný se na adrese uvedené v žalobě vyskytuje a poštu si přebírá, není tedy rozhodně osobou neznámého pobytu, které by bylo nutné ustanovovat opatrovníka dle § 29 odst. 3 a 4 o.s.ř. Nad rámec výše uvedeného s ohledem na úpravu zakotvenou v občanském soudním řádu a rovněž s přihlédnutím k rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 1308/10, ještě žalobce uvedl, že ustanovení opatrovníka žalovanému z důvodu, že si nepřebírá poštu na adrese, kterou jako doručovací adresu uvedl v kupní smlouvě, ve svém vyjádření z 29. 11. 2016 a dokonce ji má vedenu jako poslední adresu v registru obyvatel, na které se vyskytuje a přebírá poštu, znamená popření principů, na nichž současná úprava doručování v občanském soudním řádu spočívá. Důvodem pro ustanovení opatrovníka ve smyslu ust. § 29 odst. 3 o.s.ř. dle žalobce totiž není pouze ta skutečnost, že se účastník nezdržuje na své evidenční adrese či si tam nepřebírá poštu, ale bude myslitelné například v případě nezvěstné osoby. Žalobce dále zdůraznil, že podle současné úpravy doručování v občanském soudním řádu leží procesní odpovědnost za řádné doručení primárně na účastnících řízení samotných, neboť pouze na nich je, aby pečlivě uvážili, v jakém rozsahu a jakým způsobem, či zda vůbec zamýšlí usilovat o ochranu svých práv (zde odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. IV. 3223/09, a dále připomněl, že dosavadní judikatura Nejvyššího soudu a Ústavního soudu vztahující se k postupům soudů při ustanovování opatrovníka osobám neznámého pobytu dle předchozí procesní úpravy použitelnou již není). Dle přesvědčení žalobce se tedy soud I. stupně svým rozhodnutím neoprávněně odchýlil od procesních zásad, zejména pak zásady rovnosti účastníků řízení a do práva žalobce na spravedlivý proces zasáhl rovněž tím, že se odklonil od judikatury Ústavního soudu, aniž by tento svůj postup náležitě odůvodnil. Dle názoru žalobce není tedy rozhodnutí soudu I. stupně věcně správné, a proto navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně změnil tak, že se žalovanému opatrovník ve smyslu ust. § 29 odst. 3 a 4 o.s.ř. neustanovuje.

Soudem ustanovený opatrovník žalovaného ve svém vyjádření k odvolání žalobce uvedl, že žalobcem označené důkazy o tom, že se žalovaný na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], vyskytuje a přebírá poštu, jsou staršího data, a nelze tedy na základě těchto skutečností dospět k závěru, že se žalovaný na uvedené adrese nachází i v současné době a v době, kdy mu byla neúspěšně doručována soudní zásilka. Navíc je dle něj třeba přihlédnout i ke skutečnosti, že soud aktuální adresu žalovaného bezvýsledně zjišťoval i z registru obyvatel a z evidence cizinců. Ustanovený opatrovník žalovaného proto navrhl, aby napadené usnesení soudu I. stupně bylo jako věcně správné v plném rozsahu potvrzeno.

Na podkladě včasného odvolání žalobce přezkoumal odvolací soud napadené usnesení soudu I. stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, postupem dle ust. § 212 a násl. o.s.ř., přihlédl k obsahu odvolání žalobce a vyjádření ustanoveného opatrovníka žalovaného k němu, a aniž by musel nařizovat jednání, jak mu to umožňuje ust. § 214 odst. 2 písm. c), d) o.s.ř., dospěl k závěru, že zde nejsou splněny podmínky ani pro potvrzení a ani pro změnu napadeného usnesení soudu I. stupně.

Odvolací soud nejprve předesílá, že stejně jako soud I. stupně považuje osobu žalobce za osobu oprávněnou k podání odvolání proti napadenému usnesení soudu I. stupně, a to zejména s přihlédnutím k tomu, že v případě, pokud by k ustanovení opatrovníka účastníku řízení z důvodu neznámého pobytu nebo proto, že se mu nepodařilo doručit na známou adresu

v cizině, nebyly splněny předpoklady, zakládá takové nesprávné opatření zmatečnostní vadu ve smyslu ust. § 229 odst. 1 písm. h) o.s.ř., a tedy nesprávné rozhodnutí soudu o ustanovení opatrovníka je způsobilé zatížit řízení takovou vadou, která může mít procesní důsledky nejen pro účastníka, kterému byl opatrovník ustanoven, ale rovněž pro účastníky ostatní. Dále odvolací soud podotýká, že vychází z toho, pokud byla věc předložena odvolacímu soudu k rozhodnutí o odvolání žalobce, že návrhu žalobce na změnu napadeného usnesení prostřednictvím autoremedury nebylo soudem I. stupně vyhověno.

V posuzované věci domáhá se žalobce proti žalovanému zaplacení částky 1.004,29 Kč s příslušenstvím, přičemž jako adresu bydliště žalovaného v České republice uvedl v návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu adresu [REDAKCE], PSČ [REDAKCE]. Pokud Okresní soud v Chebu elektronický platební rozkaz ze dne 22. 6. 2017, č. j. EPR 79687/2017-10, na tuto adresu žalovanému doručoval, pak se mu jej do vlastních rukou žalovaného doručit nepodařilo, a proto jej usnesením ze dne 21. 7. 2017, č. j. EPR 79687/2017-13, zrušil. Je však třeba uvést, že zásilka obsahující mimo jiné elektronický platební rozkaz soudu I. stupně, která byla žalovanému na adresu [REDAKCE], doručována, byla poštou uložena, neboť adresát nebyl dne 26. 6. 2017 zastížen, adresátu byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl, a vzhledem k tomu, že si ji v úložní době nevyzvedl, byla zásilka dne 8. 7. 2017 vrácena soudu I. stupně. Pokud soud I. stupně zjišťoval informace týkající se žalovaného a jeho pobytu, pak prostřednictvím lustrace v informačním systému základních registrů byla zjištěna jako trvalá adresa bydliště žalovaného adresa [REDAKCE], PSČ [REDAKCE], dále bylo zjištěno, že žalovaný je státním příslušníkem Bulharska, že adresa jeho pobytu byla platná od 14. 1. 2013 do 30. 11. 2013 a že ohledně doručovací adresy nebyl nalezen žádný záznam. Ze sdělení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 16. 8. 2017 dále vyplynulo, že žalovaný, který je státním příslušníkem Bulharska, má od 28. 1. 2013 dosud povolen přechodný pobyt občana EU, kdy v době od 14. 1. 2013 do 30. 11. 2013 měl místo pobytu v České republice na adrese [REDAKCE], kdy poskytovatelem ubytování byl Ing. J. K. Na podkladě těchto zjištění přistoupil soud I. stupně k vydání napadeného usnesení.

Z listin předložených žalobcem k odvolání dále vyplývá, že dopisem ze dne 29. 11. 2016 obrátil se žalovaný na žalobce se sdělením, že není vlastníkem vozidla tovární značky Nissan, RZ [REDAKCE], přičemž na obálce, ve které byl tento dopis zasílán, uvedl jako svoji adresu adresu [REDAKCE], PSČ [REDAKCE]. Na tuto adresu zasílal dále zástupce žalobce žalovanému sdělení v tom směru, že dle kupní smlouvy ze dne 31. 3. 2015 vlastnické právo k výše specifikovanému vozidlu nabyt a vyzval jej k případnému doložení toho, že ke dni 15. 6. 2016 provozovatelem daného vozidla nebyl. Podle výpisu z účtu zástupce žalobce uhradil žalovaný na tento účet dne 3. 1. 2017 částku 1.000,- Kč.

Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl odvolací soud k závěru, že soudem I. stupně nebylo postupováno správně, pokud přistoupil dle ust. § 29 odst. 3, odst. 4 o.s.ř. k ustanovení opatrovníka žalovanému, neboť dle přesvědčení odvolacího soudu soud I. stupně řádně neprošetřil, zda žalovaný je skutečně neznámého pobytu a jsou zde skutečně dány důvody ve smyslu ust. § 29 odst. 3 o.s.ř. pro to, aby mu byl opatrovník ustanoven. K ustanovení opatrovníka žalovanému jako osobě neznámého pobytu ve smyslu ust. § 29 odst. 3 o.s.ř. by však soud I. stupně mohl přistoupit teprve tehdy, pokud by bylo skutečně jednoznačně zjištěno, že žalovaný neznámého pobytu je.

Soud I. stupně se spokojil pouze s tím, že v příslušných evidencích měl žalovaný místo pobytu v České republice evidováno na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], pouze v době od 14. 1. 2013 do 30. 11. 2013, a dále s tím, že si zásilku, která mu byla na tuto adresu soudem zaslána, nevyzvedl. Dle názoru odvolacího soudu však soud I. stupně dostatečně nepřihlédl k tomu, že již podle listin připojených žalobcem k návrhu na vydání elektronického platebního rozkazu žalovaný jako svoji adresu i po 30. 11. 2013 uváděl adresu [REDAKCE], [REDAKCE] (např. kupní smlouva ze dne 31. 3. 2015), na tuto adresu byly mu písemnosti žalobcem doručeny (viz doručenka ohledně doručení předžalobní výzvy s datem převzetí 7. 8. 2016), a adekvátně nepřihlédl rovněž k tomu, že zásilka zasílaná žalovanému na tuto adresu soudem byla poštou uložena a žalovanému byla zanechána výzva k jejímu vyzvednutí, aniž by pošta sdělila, že je adresát na této adrese neznámý či že se z této adresy odstěhoval. Dle názoru odvolacího soudu tyto skutečnosti neopravňovaly soud I. stupně k přijetí závěru o tom, že žalovaný je skutečně neznámého pobytu. Skutečnosti uváděné soudem I. stupně v odůvodnění napadeného usnesení tedy k přijetí jednoznačného závěru o tom, že žalovaný je neznámého pobytu, nepostačovaly, a v tomto ohledu je možno považovat rozhodnutí soudu I. stupně také pro nedostatek důvodů za nepřezkoumatelné.

Pokud dále žalobce ke svému odvolání připojil další listiny, z nichž vyplývá, že žalovaný uváděl adresu [REDAKCE], [REDAKCE], jako adresu kontaktní ještě koncem listopadu roku 2016, že na tuto adresu byly v prosinci roku 2016 ještě žalobcem zasílány další listiny a že žalovaný ještě v lednu 2017 zčásti svůj závazek vůči žalobci splnil, je třeba jednoznačně uzavřít, že závěr soudu I. stupně o tom, že žalovaný je neznámého pobytu, je minimálně předčasný. S ohledem na to, že soud I. stupně neprovedl dostatečné šetření ohledně současného pobytu žalovaného, nelze však již nyní ani uzavřít, že podmínky dané v ust. § 29 odst. 3 o.s.ř. pro ustanovení opatrovníka žalovanému splněny nejsou, a tudíž nemohl odvolací soud ani změnit napadené usnesení žalobcem navrhovaným způsobem.

Veden výše uvedenými úvahami postupoval tedy odvolací soud dle ust. § 219a odst. 1 písm. a), b) o.s.ř. a napadené usnesení soudu I. stupně zrušil a věc mu podle ust. § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř. vrátil k dalšímu řízení.

V tomto dalším řízení tedy soud I. stupně provede odpovídající šetření o tom, zda je žalovaný skutečně neznámého pobytu, tedy zejména prošetří (kupříkladu prostřednictvím Policie ČR či prostřednictvím soudního doručovatele), zda se žalovaný na adrese [REDAKCE], [REDAKCE], skutečně zdržuje či nikoli. Teprve pro případ, pokud bude jednoznačně zjištěno, že žalovaný je neznámého pobytu, bude moci soud I. stupně k ustanovení opatrovníka žalovanému ve smyslu ust. § 29 odst. 3 o.s.ř. přistoupit, v opačném případě bude jednat v daném řízení přímo se žalovaným.

O nákladech tohoto odvolacího řízení bude rozhodnuto soudem I. stupně v rozhodnutí, kterým se u něj řízení končí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je možno podat k Nejvyššímu soudu ČR do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Plzni dne 27.09.2017

JUDr. Alena Polednová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Dagmar Mertlová